

LAKIALOITE 38/2010 vp

Laki työsopimuslain 4 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Työntekijä voi saada lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitamiseksi osittaista hoitovapaata siihen saakka, kun perusopetuksessa olevan lapsen toinen lukuvuosi päättyy. Lakialoitteessa ehdotetaan, että osittaista hoitovapaata voisi saada siihen saakka,

kun perusopetuksessa olevan lapsen kolmas lukuvuosi päättyy. Pidentetyn oppivelvollisuuden mukaisessa opetuksessa olevan lapsen kohdalla osittaisen hoitovapaan mahdollisuutta pidennetään siihen saakka, kun lapsen neljäs lukuvuosi päättyy.

NYKYTILANNE

Työsopimuslain (55/2001) 4 luvun 4 §:n mukaan työntekijä, joka on ollut saman työnantajan työssä yhteensä vähintään kuusi kuukautta viimeiseksi kuluneiden 12 kuukauden aikana, voi saada lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitamiseksi osittaista hoitovapaata siihen saakka, kun perusopetuksessa olevan lapsen toinen lukuvuosi päättyy. Jos lapsi kuuluu perusopetuslain (628/1998) 25 §:n momentissa tarkoitetun pidentetyn oppivelvollisuuden piiriin, osittaista hoitovapaata voi kui-

tenkin saada siihen saakka, kun lapsen kolmas lukuvuosi päättyy. Erityisen hoidon ja huollon tarpeessa olevan vammaisen tai pitkäaikaissairaan lapsen vanhempi voi saada osittaista hoitovapaata siihen saakka, kun lapsi täyttää 18 vuotta. Lapsen molemmat vanhemmat tai huoltajat saavat olla osittaisella hoitovapaalla saman kalenterijakson aikana, mutta eivät yhtäaikaisesti. Työntekijän on tehtävä työnantajalle esitys osittaisesta hoitovapaasta viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan alkamista (533/2006).

PERUSTELUT

Osa-aikaisen työskentelyn tulee olla todellinen vaihtoehto pienten lasten vanhemmille. Osa-aikatyötä tehdään Suomessa tällä hetkellä lähinnä työurien alku- ja loppupäässä, eikä osa-aikai-

nen työ ole kaikilla aloilla edes mahdollista. Esimerkiksi Ruotsissa osa-aikainen työskentely on pienten lasten vanhemmilla huomattavasti Suomea yleisempää. On lapsen edun mukaista, että

vanhempi voi työskennellä lyhyemmällä työajalla ja viettää enemmän aikaa lapsen kanssa. Työelämää tulee kehittää siihen suuntaan, että vanhemmat voivat rakentaa elämänsä entistä enemmän perheen ja lapsen hyvinvointia ajatellen. Työelämän joustavuus parantaa merkittävästi lapsiperheiden arjen sujumista.

Perhe-elämän sujumisen lisäksi osa-aikainen työskentely auttaa pitämään vanhemman kiinni työelämässä. Mikäli kosketus työelämään ka-
toaa kokonaan pitkäksi ajaksi, on vaarana, että

vanhempi syrjäytyy kokonaan työmarkkinoiden ulkopuolelle. Kun työ- ja perhe-elämä voidaan yhdistää joustavasti, edistää se työhyvinvointia ja työntekijöiden jaksamista sekä tukee vanhempien mahdollisuuksia lasten hyvinvoinnista huolehtimiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

työsopimuslain 4 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä tammikuuta 2001 annetun työsopimuslain (55/2001) 4 luvun 4 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 533/2006, seuraavasti:

4 luku

Perhevapaat

4 §

Osittainen hoitovapaa

Työntekijä, joka on ollut saman työnantajan työssä yhteensä vähintään kuusi kuukautta viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana, voi saada lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitamiseksi osittaista hoitovapata siihen saakka, kun perusopetuksessa olevan lapsen kolmas lukuvuosi päättyy. Jos lapsi kuuluu perusopetuslain (628/1998) 25 §:n 2 momentissa tarkoitetun pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin, osittaista hoitovapata voi

kuitenkin saada siihen saakka, kun lapsen neljäs lukuvuosi päättyy. Erityisen hoidon ja huollon tarpeessa olevan vammaisen tai pitkäaikaissaira-
raan lapsen vanhempi voi saada osittaista hoitovapata siihen saakka, kun lapsi täyttää 18 vuotta. Lapsen molemmat vanhemmat tai huoltajat saavat olla osittaisella hoitovapaalla saman kalenterijakson aikana, mutta eivät yhtäaikaaisesti. Työntekijän on tehtävä työnantajalle esitys osittaisesta hoitovapaasta viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan alkamista.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Helsingissä 19 päivänä toukokuuta 2010

Mirja Vehkaperä /kesk
Paula Sihto /kesk
Janne Seurujärvi /kesk